

Kostschoolhouders waren doorgaans zelden geliefd. Jan Glijnis, hier afgebeeld, geboren in Alkmaar op 11 april 1837, was een goede uitzondering.

Op zijn 27ste begon hij een kostschool op Texel. Binnen tien jaar had de aimabele 'Monsieur' Glijnis 75 leerlingen aan wie hij, samen met een hulponderwijzer en een kwekeling, les gaf.

D.C. Loman, destijds de burge-

Jan Glijnis, eerste directeur van Instituut Gooiland

meester van Texel, had een broer die in Bussum vele bunders land had gekocht. Broer Pieter, die uit Amsterdam kwam, zou op bijna Amerikaanse wijze een flinke stempel drukken op zijn grote liefde: het dorpje Bussum te midden van de mooie natuur. Bussum, zo voorspelde hij, zou de trekpleister worden van Amsterdam.

Pieter Loman kreeg gelijk. Op de arme enggronden die hij (voor 200 tot 300 guldens per bunder) had aangekocht, verrezen al snel de eerste prachtige villa's van vooraanstaande Amsterdammers.

In de buurt van de nieuwe villa-wijk was in 1864 voor 6.000 gulden een school neergezet. Maar deze 'klompenschool' bestond uit één vochtig, overbezet lokaal, met één leraar. Niet bepaald aantrekkelijk voor de eerste Spiegelbewoners met jonge gezinnen. Daarom liet Loman, onder architectuur van Willem Langhout Gzn. en Mulder uit Amsterdam, een particuliere kostschool bouwen. Kosten 24.000 gulden.

Jan Glijnis werd gevraagd directeur te worden van dit 'Instituut

— Het jonkehoeren-instituut Gooiland alhier onderging gisteren een gevoelig verlies door het overlijden van den directeur den heer J. Glijnis.

Gooi en Eemlander 11 sept. 1880

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Heer Jan Glijnis, in leven Directeur van het Instituut Gooiland te Bussum.
E. M. GLIJNIS—DE VRIES.
Bussum, 11 Sept. 1880.
Volstrekt tenige kennisgeving.

Gooi en Eemlander 19 sept. 1880

Gooiland' (later de Gooiland-school). Op 10 augustus 1878 verhuisde Jan met zijn gezin naar Bussum, een aantal van zijn interne leerlingen ging met hem mee. Op Texel zagen zij Monsieur met lede ogen vertrekken.

Vol verve en overgave stortte Glijnis zich op zijn nieuwe taak. Tot grote ontsteltenis van velen overleed hij op 11 september 1880, net twee jaar nadat hij was

Gooiland Instituut.

aangesteld. Hij was pas 43 jaar. De verslagenheid was groot. Dat Jan zich in die korte tijd ook in Bussum geliefd had gemaakt, blijkt uit het 'In Memoriam': "Zelden verwekte een sterfgeval meer ongeveinsde deelname. En de overledene was die deelname waard. (...) Glijnis was een onderwijzer, wien de paedagogie niet alleen in 't hoofd, maar ook in 't hart zat. (...) Zelden heb ik zooveel ijver, zooveel toewijding gezien. (...) Die wederliefde open-

baarde zich in de tranen, die bij zijn graf in zoo menig jongens- en meisjesoog blonken (...)."

Margreet de Broekert

Met dank aan de Historische Vereniging Texel en Irene Maas.

BRONNEN

O.a. Spiegelschrift najaar 1989; De Wekker (18-9-1880); 'Scholen en Schoolmeesters in de negentiende eeuw', Tine Visser.